

IMS HEALTH v. KOMISE

USNESENÍ SOUDU (pátého senátu)

10. března 2005*

Ve věci T-184/01,

IMS Health, Inc., se sídlem ve Fairfield, Connecticut (Spojené státy), zastoupená N. Levym, J. Temple-Langem, advokáty, a R. O'Donoghuem, advokátem,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, původně zastoupené A. Whelanem, É. Gippinim Fournierem a F. Siredey-Garnier, poté A. Whelanem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

podporované

NDC Health Corp., dříve National Data Corp., se sídlem v Atlantě, Georgia (Spojené státy), původně zastoupené I. Forresterem, QC, F. Finem, advokátem, C. Pricem a A. Gagliardim, advokáty, poté C. Pricem, J. Bourgeoisem, advokáty, a F. Finem, a nakonec F. Finem,

a

NDC Health GmbH & Co. KG, se sídlem v Bad Camberg (Německo), původně zastoupená I. Forresterem, QC, F. Finem a M. Powellem, advokáty, C. Pricem a A. Gagliardim, advokáty, dále F. Finem, C. Pricem a J. Bourgeoisem, advokáty, a nakonec F. Finem,

a

AzyX Deutschland GmbH Geopharma Information Services, se sídlem v Neu-Isenburg (Německo), původně zastoupená G. Vandersandenem, L. Levim a D. Dugoisem, advokáty, dále G. Vandersandenem a L. Levim,

vedlejšími účastníky,

jejímž předmětem je návrh na prohlášení rozhodnutí Komise 2002/165/ES ze dne 3. července 2001 o řízení k uplatnění článku 82 ES (Věc COMP D3/38.044 – NDC Health v. IMS Health: předběžná opatření) za neplatné (Úř. věst. 2002, L 59, s. 18),

**SOD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý senát),**

ve složení M. Vilaras, předseda, F. Dehousse a D. Šváby, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: H. Jung,

vydává toto

Usnesení

Skutečnosti předcházející řízení

- ¹ IMS Health, Inc. (dále jen „IMS“), společnost založená podle amerického práva, nabízí v několika zemích informační služby podnikům v oboru farmaceutických výrobků a zdravotní péče.

- 2 V Německu IMS vykonává svou činnost prostřednictvím pobočky IMS Health GmbH & Co. OHG. Poskytuje zájemcům z řady farmaceutických laboratoří službu poskytování údajů týkajících se regionálních prodejtů. Tato služba je založena na modulové struktuře zvané „struktura s 1 860 moduly“, která odpovídá rozdělení německého území do 1 860 geografických zón, které slouží k zjištění údajů o prodejtích léčiv.

- 3 S ohledem na to, že některé společnosti – v projednávaném případě Pharma Intranet Information AG (dále jen „PII“) a AzyX Deutschland GmbH Geopharma Information Services (dále jen „AzyX“) – užívaly reprodukce struktury s 1 860 moduly, zahájila IMS u Landgericht Frankfurt-am-Main (dále jen „Landgericht Frankfurt“) soudní řízení pro porušení svého autorského práva. Toto řízení bylo zahájeno dne 26. května 2000 proti PII a dne 22. prosince 2000 proti AzyX.

- 4 Usnesením ze dne 12. října 2000 Landgericht Frankfurt zakázal PII užívat strukturu s 1 860 moduly. Usnesením ze dne 27. října 2000, potvrzeným rozsudkem ze dne 16. listopadu 2000, Landgericht Frankfurt zakázal PII užívat také strukturu s 2 847 nebo s 3 000 moduly nebo jakoukoliv jinou strukturu tohoto typu odvozenou ze struktury s 1 860 moduly. Usnesení ze dne 12. října 2000 bylo potvrzeno dne 17. září 2002 a rozsudek ze dne 16. listopadu 2000 dne 19. června 2001 Oberlandesgericht Frankfurt-am-Main (dále jen „Oberlandesgericht Frankfurt“).

- 5 Poté, co NDC Health Corp. (dříve National Data Corp.), společnost založená podle amerického práva (dále jen „NDC“), která napříště vykonává v Německu svou činnost prostřednictvím své pobočky NDC Health GmbH & Co. KG, nabyla společnost PII, byl stejný zákaz vydán pro NDC usnesením Landgericht Frankfurt ze dne 28. prosince 2000, potvrzeným rozsudkem ze dne 12. července 2001.

- 6 Usnesením ze dne 28. prosince 2000 Landgericht Frankfurt rovněž zakázal AzyX poskytnout, uvést na trh nebo nabízet údaje založené na struktuře s 1 860 moduly. Landgericht Frankfurt potvrdil toto usnesení rozsudkem ze dne 15. února 2001.
- 7 Souběžně s těmito soudními řízeními požádaly společnosti NDC a AzyX společnost IMS o licenci na užívání struktury s 1 860 moduly proti zaplacení poplatku. IMS odmítla vyhovět těmto žádostem dne 28. listopadu 2000 v případě první společnosti a dne 28. května 2001 v případě druhé.
- 8 V této souvislosti NDC podala dne 19. prosince 2000 u Komise stížnost na základě článku 82 ES.
- 9 Dne 3. července 2001 přijala Komise následkem této stížnosti rozhodnutí 2002/165/ES o řízení k uplatnění článku 82 ES (Věc COMP D3/38.044 – NDC Health v. IMS Health: předběžná opatření) (Úř. věst. 2002, L 59, s. 18, dále jen „napadené rozhodnutí“).
- 10 V tomto rozhodnutí Komise došla k závěru, že existuje předpoklad zneužívajícího chování ve smyslu článku 82 ES, jelikož IMS odmítá udělit licenci na užívání struktury s 1 860 moduly. Mimoto měla Komise za to, že existuje pravděpodobnost vážné a nenapravitelné škody pro obecný zájem. V tomto ohledu uvedla, že konkurenti IMS, tedy NDC a AzyX, by byli vystaveni nebezpečí, že budou muset opustit německý trh, pokud jim licence nebudou uděleny.

- 11 Z těchto důvodů se Komise rozhodla přijmout předběžná opatření ve formě příkazu určeného IMS, aby neprodleně a bez jakékoli diskriminace přiznala všem podnikům přítomným na trhu služeb poskytování údajů o regionálních prodejkách v Německu licenci na užívání struktury s 1 860 moduly.

Řízení a návrhy účastníků řízení

- 12 Dne 6. srpna 2001 IMS podala na základě článku 230 čtvrtého pododstavce ES žalobu na neplatnost proti napadenému rozhodnutí.
- 13 Samostatným podáním došlým téhož dne kanceláři Soudu IMS rovněž požádala, na základě článků 242 ES a 243 ES, aby byl nařízen odklad výkonu napadeného rozhodnutí, dokud Soud nerozhodne o žalobě v hlavním řízení.
- 14 Usnesením ze dne 10. srpna 2001, přijatým podle čl. 105 odst. 2 jednacího řádu Soudu, pozastavil soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních výkon napadeného rozhodnutí až do doby, kdy bude rozhodnuto o návrhu na předběžná opatření (usnesení předsedy Soudu ze dne 10. srpna 2001, IMS Health v. Komise, T-184/01 R, Recueil, s. II-2349).

- 15 Usnesením ze dne 26. října 2001 předseda Soudu pozastavil výkon napadeného rozhodnutí (usnesení předsedy Soudu ze dne 26. října 2001, IMS Health v. Komise, T-184/01 R, Recueil, s. II-3193). V řízení o opravném prostředku podaném NDC bylo toto usnesení potvrzeno usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 11. dubna 2002, NDC Health v. IMS Health a Komise [C-481/01 P(R), Recueil, s. I-3401].

- 16 Usnesením předsedy třetího senátu Soudu ze dne 5. února 2002 bylo AzyX, NDC a NDC Health GmbH & Co. KG povoleno vstoupit do řízení jako vedlejší účastníci na podporu návrhů Komise.

- 17 Usnesením ze dne 26. září 2002 předseda třetího senátu Soudu pozastavil řízení v této věci až do doby, kdy Soudní dvůr rozhodne o předběžných otázkách týkajících se výkladu článku 82 ES, které položil Landgericht Frankfurt v rámci soudních řízení probíhajících v Německu mezi IMS a NDC.

- 18 Dne 13. srpna 2003 Komise přijala rozhodnutí 2003/741/ES o řízení k uplatnění článku 82 Smlouvy o ES (Věc COMP D3/38.044 – NDC Health v. IMS Health: předběžná opatření) (Úř. věst. L 268, s. 69, dále jen „rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003“), kterým zrušila napadené rozhodnutí.

- 19 Dopisem došlým kanceláři Soudu dne 16. září 2003 Komise Soudu navrhla, aby nebylo vydáno rozhodnutí ve věci, a na podporu svého návrhu předložila kopii rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003. Komise rovněž navrhla, aby každému účastníku bylo uloženo nést vlastní náklady.

- 20 Účastníci byli vyzváni, aby se písemně vyjádřili k otázce, zda je vydání rozhodnutí v projednávané věci stále ještě předmětné.
- 21 Ve svých vyjádřeních k návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci, předložených kanceláři Soudu dne 28. listopadu 2003, IMS navrhuje, aby Soud:
- zamítl žádost Komise v celém rozsahu a v rozhodnutí v hlavním řízení uložil Komisi náhradu nákladů řízení, včetně těch souvisejících s těmito vyjádřeními;

 - podpůrně, v případě, že bude vyhověno návrhu Komise, uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 22 Ve svých společných vyjádřeních k návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci předložených kanceláři Soudu dne 4. listopadu 2003 mají NDC a NDC Health GmbH & Co. KG za to, že vydání rozhodnutí Soudu o návrhu na prohlášení neplatnosti napadeného rozhodnutí je bezpředmětné, a požadují, aby každému účastníku bylo uloženo nést vlastní náklady.
- 23 Ve svých vyjádřeních k návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci, předložených kanceláři Soudu dne 14. října 2003, AzyX upřesňuje, že nemá zvláštní připomínky, ale žádá, aby jí nebylo uloženo nést vlastní náklady.

- 24 Dne 29. dubna 2004 Soudní dvůr vydal v řízení o předběžných otázkách rozsudek IMS Health (C-418/01, Recueil, s. I-5039).
- 25 Dne 8. června 2004 bylo na základě organizačních procesních opatření podle článku 64 jednacího řádu hlavním účastníkům řízení položeno několik otázek ohledně dosahu rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003. Účastníci na ně odpověděli ve stanovených lhůtách.

K návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci

Argumenty účastníků řízení

- 26 Komise má ve svém návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci za to, že současné řízení se stalo bezpředmětným.
- 27 Ve své odpovědi na otázky o dosahu rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003, položené Soudem dne 8. června 2004, Komise upřesňuje, že rozhodnutí je založeno na skutečnostech, které nastaly po přijetí napadeného rozhodnutí. Uvádí tedy, že rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003 nemá retroaktivní povahu.

- 28 Komise nicméně tvrdí, že z napadeného rozhodnutí nevyplýval žádný právní účinek. Zaprvé uplatňuje, že napadené rozhodnutí ukládá pouze „předběžná“ opatření, a není tedy založeno na konečném konstatování porušení článku 82 ES. Zadruhé Komise uvádí, že napadené rozhodnutí bylo pozastaveno po celou dobu jeho možného provádění.
- 29 Podle Komise byl jediným možným právním účinkem dopad na německé soudy v rámci vnitrostátních řízení. Komise má nicméně za to, že není namístě pokračovat v řízení, a zdůrazňuje, že v projednávaném případě napadené rozhodnutí již nemůže mít účinky na tyto soudy, vzhledem ke zrušení provedenému rozhodnutím ze dne 13. srpna 2003. Podle Komise tedy již neexistuje nebezpečí protichůdných rozhodnutí, která by byla v rozporu se zásadou právní jistoty.
- 30 IMS má za to, že v projednávaném případě je nutno vydat rozhodnutí ve věci.
- 31 Zaprvé se IMS domnívá, že zrušením napadeného rozhodnutí nezanikly jeho právní účinky. Žalobkyně připomíná, že o nevydání rozhodnutí ve věci lze rozhodnout, pokud dotyčný akt byl zcela zrušen nebo nahrazen pozdějším aktem, rovněž napadeným, a má za to, že soudní řízení mohou být i nadále předmětná, pokud zrušené rozhodnutí stále vyvolává právní účinky, zejména proto, že provedené zrušení má účinky pouze do budoucnosti. IMS dodává, že pokud provedené zrušení nemá retroaktivní účinek, rozhodnutí o nevydání rozhodnutí ve věci by ji v projednávaném případě zbavilo veškeré možnosti popírat platnost a účinky napadeného rozhodnutí.

- 32 Zadruhé má IMS za to, že opodstatněnost napadeného rozhodnutí je relevantní skutečností pro řešení sporů probíhajících před německými soudy a připomíná v tomto ohledu řízení probíhající mezi ní a NDC. IMS především v tomto kontextu uvádí, že NDC uplatňuje argument, že podle *prima facie* posouzení napadeného rozhodnutí zneužila IMS své dominantní postavení, když jí odmítla udělit licenci. IMS mimoto dodává, že by NDC mohla uplatnit, že v období mezi 3. červencem 2001 a 13. srpnem 2003 nebylo napadené rozhodnutí ani zrušeno, ani prohlášeno za neplatné, a že měla právo obdržet licenci pro toto období. S odvoláním zejména na rozsudek Soudního dvora ze dne 14. prosince 2000, *Masterfoods a HB (C-344/98, Recueil, s. I-11369)* se IMS domnívá, že německé soudy by mohly mít pochybnosti, pokud jde o to, jak mají rozhodnout za předpokladu, že napadené rozhodnutí nebylo ani prohlášeno za neplatné, ani zrušeno se zpětnou účinností. IMS konečně upřesňuje, že předběžné otázky, které Soudnímu dvoru položil Landgericht Frankfurt, se netýkají některých bodů uvedených v žalobě na neplatnost.
- 33 Zatřetí IMS tvrdí, že hospodárnost řízení odůvodňuje zamítnutí návrhu na nevydání rozhodnutí ve věci. IMS má v tomto ohledu za to, že i nadále má zájem na pokračování řízení o prohlášení neplatnosti, neboť je vystavena nebezpečí, že v budoucnu bude muset čelit aktům obdobným napadenému aktu. Mimoto IMS poznamenává, že Komise se vždy odmítala vyjádřit k otázce, zda musí být vyšetřování odročeno, nebo zda je řízení ukončeno. IMS má konečně za to, že existuje nebezpečí, že NDC nebo jiné podniky na základě napadeného rozhodnutí budou případně požadovat vydání licence.

Závěry Soudu

- 34 Svým návrhem na nevydání rozhodnutí ve věci Komise vznáší incidenční otázku, kterou je nutno na základě čl. 114 odst. 3 jednacího řádu vyřešit, aniž by bylo zahájeno ústní řízení, vzhledem k tomu, že Soud pokládá věc za dostatečně objasněnou písemnostmi ve spisu.

- 35 Je třeba shledat, že v průběhu řízení a rozhodnutím ze dne 13. srpna 2003 Komise výslovně zrušila napadené rozhodnutí.
- 36 Z odůvodnění rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003 vyplývá, že provedené „zrušení“ nemá, jak Komise zdůrazňuje, retroaktivní povahu, a že je tedy namístě považovat uvedené rozhodnutí za zrušující napadené rozhodnutí.
- 37 Za těchto okolností nemá již napadené rozhodnutí od vstupu v platnost rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003 vůči žalobkyni právně závazné účinky.
- 38 Nicméně podle judikatury může mít žalobce nadále zájem na prohlášení neplatnosti aktu, který byl v průběhu řízení zrušen, pokud toto prohlášení neplatnosti může mít právní důsledky (viz usnesení Soudu ze dne 14. března 1997, *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen a Hapag-Lloyd v. Komise*, T-25/96, Recueil, s. II-363, bod 16 a uvedená judikatura).
- 39 V projednávaném případě žalobkyně tvrdí, že má i nadále zájem požadovat prohlášení neplatnosti napadeného rozhodnutí, vzhledem k jeho právním účinkům v období před vydáním rozhodnutí o zrušení.
- 40 Je přitom namístě připomenout, že vykonatelnost napadeného rozhodnutí byla odložena nejprve usnesením předsedy Soudu ze dne 10. srpna 2001, a poté usnesením předsedy Soudu ze dne 26. října 2001. Napadené rozhodnutí nemohlo tedy vyvolat právní účinky v období od prvního odložení jeho vykonatelnosti, tedy ode dne 10. srpna 2001, až do vstupu v platnost rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003.

- 41 Jeví se tedy, že jediným obdobím, kdy mohlo napadené rozhodnutí vyvolat právní účinky, je období od jeho vstupu v platnost do chvíle, kdy byla jeho vykonatelnost odložena. Nicméně průzkum spisu ukazuje, že i pokud byl výkon napadeného rozhodnutí zahájen, nepřetržává již žádný jeho účinek, který by mohl odůvodnit existenci zájmu na prohlášení neplatnosti napadeného rozhodnutí.
- 42 Z článku 2 napadeného rozhodnutí tak vyplývá, že povinnost udělit licenci, stanovená v článku 1 téhož rozhodnutí, může být uplatněna pouze v rámci žádosti konkurentů IMS a dohody o poplatcích, které mají být zaplacený, stanovených případně znaleckým posudkem.
- 43 Ze spisu vyplývá, že konkurenti IMS, v daném případě AzyX a NDC, podali žádost o licenci po přijetí napadeného rozhodnutí. Účastníci se nemohli dohodnout na přiměřených poplatcích a bylo zahájeno řízení o výběru znalce. Nicméně s ohledem na usnesení vydané předsedou Soudu dne 10. srpna 2001 nebylo toto řízení ukončeno a Komise určení znalce odložila.
- 44 Je tedy nepochybné, že žalobkyně nebyla nucena udělit na základě napadeného rozhodnutí licenci některému svému konkurentu a že dnes již k tomu na tomto základě být donucena nemůže, jelikož napadené rozhodnutí bylo dne 13. srpna 2003 zrušeno.
- 45 Stejně tak je nepochybné, že donucení, které upravoval článek 3 napadeného rozhodnutí, nemohlo být provedeno v dotyčném období a ani již provedeno být nemůže, protože uvedené rozhodnutí bylo zrušeno.

- 46 Co se týče argumentů žalobkyně souvisejících se soudními řízeními probíhajícími v Německu a se zohledněním rozsudku Masterfoods a HB, bod 32 výše, je třeba uvést, že cílem tohoto rozsudku je předejít jakémukoliv nebezpečí vzniku rozporu mezi vnitrostátními rozhodnutími a rozhodnutími Komise. Přitom postačuje připomenout, že napadené rozhodnutí bylo odstraněno z právního řádu Společenství ode dne 13. srpna 2003 a že toto nebezpečí vzniku rozporu v projednávaném případě neexistuje. Německé soudy mají tedy veškerou volnost rozhodování, vzhledem k tomu, že předmětem napadeného rozhodnutí bylo v každém případě pouze přijmout předběžná opatření.
- 47 Je třeba dodat, že vzhledem ke skutečnostem uvedeným v bodech 40, 44 a 45 výše nepřetrvává žádný právní účinek napadeného rozhodnutí. Skutečnost, že by konkurenti žalobkyně v Německu nebo jiní zájemci ze strany operátorů mohli případně před vnitrostátními soudy za účelem obdržení licence nebo náhrady škody namítat pouhou minulou existenci napadeného rozhodnutí, nemá sama o sobě účinek na právní postavení žalobkyně.
- 48 Konečně, co se týče argumentu IMS, že v budoucnu může čelit aktu obdobnému napadenému aktu, Soud konstatuje, že postavení žalobkyně může být každopádně dotčeno případně pouze rozhodnutími odlišnými od napadeného rozhodnutí, jejichž případné napadení by vedlo k odlišným řízením, než je toto řízení o návrhu na prohlášení neplatnosti.
- 49 Na základě všech těchto důvodů je namístě dojít k závěru, že IMS nepředložila žádnou skutečnost, která by umožňovala dojít k závěru, že přestože bylo napadené rozhodnutí zrušeno, má IMS stále zájem na jeho prohlášení za neplatné. Z toho vyplývá, že se tato žaloba stala bezpředmětnou a že není nutno vydat rozhodnutí ve věci.

K nákladům řízení

- 50 Komise má za to, že každému účastníku řízení musí být uloženo nést vlastní náklady, jelikož napadené rozhodnutí bylo zrušeno v důsledku podstatné změny okolností. Toto zrušení tedy neznamená, že Komise změnila svůj původní názor ohledně existence na první pohled zneužití dominantního postavení. Navíc toto zrušení nezpochybňuje ani posouzení kritéria naléhavosti, ani zvážení zájmů provedené v napadeném rozhodnutí, ani přiměřenou povahu předběžných opatření, která v něm byla nařízena.
- 51 IMS se naopak domnívá, že náhrada nákladů řízení musí být uložena Komisi. Má nejprve za to, že relativní hodnota původních žalobních důvodů uplatněných účastníky je skutečností umožňující Soudu provést vlastní posouzení, pokud jde o náklady řízení. IMS zde odkazuje zejména na usnesení ze dne 26. října 2001, IMS Health v. Komise, bod 15 výše. Kromě toho se IMS domnívá, že je oprávněné a spravedlivé, aby náhrada nákladů řízení byla uložena Komisi, a vysvětluje, že projednávaná věc a způsobené chyby jí zapříčinily vysoké výdaje.
- 52 Není-li ve věci vydáno rozhodnutí, rozhodne podle čl. 87 odst. 6 jednacího řádu o nákladech řízení Soud dle volného uvážení.
- 53 Je namístě uvést, že Komise zrušila napadené rozhodnutí z důvodu změny okolností, které vedly k jeho vydání, tedy stavu soutěže. Ani rozhodnutí ze dne 13. srpna 2003, ani písemnosti ve spisu neumožňují domnívat se, že Komise připustila protiprávnost napadeného rozhodnutí s ohledem na žalobní důvody uplatněné žalobkyní.

54 Je třeba rovněž připomenout, že na základě čl. 107 odst. 4 jednacího řádu mají usnesení vydaná soudcem příslušným pro rozhodování o předběžných opatřeních pouze předběžnou povahu a nepředjímají rozhodnutí Soudu ve věci samé.

55 Soud má za to, že okolnosti projednávaného případu budou správně posouzeny, pokud každému účastníku řízení bude uloženo nést vlastní náklady, včetně těch, které souvisejí s řízením o předběžném opatření.

Z těchto důvodů

SOUK (pátý senát)

rozhodl takto:

- 1) **V tomto řízení je vydání rozhodnutí ve věci bezpředmětné.**
- 2) **Každý účastník ponese vlastní náklady, včetně těch, které souvisejí s řízením o předběžném opatření.**

Vyhotoveno v Lucemburku dne 10. března 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

H. Jung

Předseda

M. Vilaras